

Notat om tilråding av vedtak om oppheving av vernesone

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Til: Seksjonssjef Lise Charlotte Rokkones

Dato: 5. juni 2024

Fra: Seksjon fiskehelse og fiskevelferd

Saksnummer: 2023/66566

FASTSETTELSE AV ENDRINGSFORSKRIFT

-om opphevelse av vernesonen i restriksjonssoneforskrift for ILA i Stavanger, Tysvær, Suldal og Hjelmeland kommuner, Rogaland.

Innholdet i forskriftsforslaget:

Forskrifter om restriksjonssone for infeksjøs lakseanemi (ILA) opprettes for å forebygge, begrense og bekjempe sykdommen hos fisk i forskriftens virkeområde.

Vi foreslår nå en endring av [Forskrift om restriksjonssone for å forebygge, begrense og bekjempe infeksjøs lakseanemi \(ILA\) hos akvakulturdyr, Stavanger, Tysvær, Suldal og Hjelmeland kommuner, Rogaland](#)

I forskriftens § 2 om virkeområde, oppheves vernesonen rundt lokalitetene 14495 Nordeimsøyna og 30036 Jørstadskjera i Stavanger kommune med virkning fra 5. juni 2024. Dagens overvåkingssone oppheves. Lokaliteter som tidligere var omfattet av overvåkingssonen, tas ut av restriksjonssoneforskriften. Ny overvåkingssone vil utgjøre det området som tidligere var vernesone. Restriksjonssonen går over i en overvåkingssone fra 5. juni 2024. Den foreslåtte overvåkingssonen vil gjelde i to år fra vernesonen ble opphevet, altså til 5. juni 2026.

Utover opphevelse av vernesonen og endring av overvåkingssonens utstrekning, foretas det følgende endringer i restriksjonssoneforskriften:

§ 10 andre ledd i forskriften fjernes. Slaktemerden til akvakulturanlegg 11969 Helgøy blir etter endring av restriksjonssoneforskriften ikke lenger liggende innenfor overvåkingssonen. Unntaket for månedlig prøvetaking for slaktemerden som er gitt i forskriftens § 10 andre ledd fjernes derfor.

For forskrifter som endres etter september 2024 hvor vernesonen avviker vi fra malen og tar ikke inn et nytt ledd i § 10 med forbud mot å flytte fisk fra overvåkingssonen. Dette forbudet relaterer seg til kategorisering av helsestatus fra omsetnings- og sykdomsforskriften og beslutning (EU) 2015/1554, og har vært inkludert i endringsforskriftene siden våren 2021. Dette forbudet tas ikke med i fremtidige forskrifter.

Kravene til overvåking vil fortsatt gjelde i to år til.

Bakgrunn:

Vernesonen i restriksjonssoneforskriften har sin bakgrunn i utbrudd av fiskesykdommen ILA ved lokaliteten 14495 Nordeimsøyna i Stavanger kommune i mars 2023.

Forskrift om restriksjonssone for å forebygge, begrense og bekjempe infeksiøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Stavanger, Tysvær, Suldal og Hjelmeland kommuner, Rogaland, ble fastsatt 3. april 2023.

I mai 2023 ble ILA påvist på lokaliteten 30036 Jørstadskjera, som ligger ca. 7 km fra lokalitet Nordeimsøyna i østlig retning. På bakgrunn av denne påvisningen ble vernesonen i restriksjonssoneforskriften utvidet den 26. mai 2023.

Mattilsynet, region Sør og Vest sendte 8. mai 2024 anmodning til Mattilsynets hovedkontor ved seksjon fiskehelse og fiskevelferd om å oppheve vernesonen rundt lokalitetene 14495 Nordeimsøyna og 30036 Jørstadskjera 5. juni 2024.

I anmodningen opplyste regionen at utbruddslokaliteten Nordeimsøyna ble tømt for fisk 18. juni 2023, og at opprydding, vask og desinfeksjon av anlegget ble godkjent av Mattilsynet 31. juli 2023. Den andre utbruddslokaliteten Jørstadskjera ble tømt for fisk 5. juli 2023, og opprydding, vask og desinfeksjon av anlegget ble godkjent av Mattilsynet 10. november 2023.

Vernesonen omfatter i tillegg til utbruddslokalitetene, også lokalitetene 11913 Kjeahola, 19355 Låva, 21055 Foldøy Ø, 21415 Dyrholmen, og 40037 Smedholmen. Lokalitet Foldøy Ø er ikke lengre i drift og har blitt fjernet fra akvakulturregisteret etter at vernesonen ble opprettet. De øvrige lokalitetene i vernesonen er tømt for fisk, og Mattilsynet har godkjent vask og desinfeksjon av alle anleggene. Lokalitetene fikk godkjenning av vask og desinfeksjon på følgende tidspunkt:

- 11913 Kjeahola: 5. april 2024
- 19355 Låva: 30. januar 2024
- 21415 Dyrholmen: 26. mars 2024
- 40037 Smedholmen: 7. mars 2024

Pålagt to måneders felles brakklegging av lokalitetene i vernesonen ble dermed påbegynt den 5. april 2024 og er fullført 5. juni 2024.

Regionen mener alle forhold som er beskrevet i forskriftens § 13 om krav til opphevelse av vernesonen vil være oppfylt 5. juni 2024, og anmoder derfor hovedkontoret om å oppheve tiltakene i vernesonen og gjøre vernesonen om til ny overvåkingssone fra samme dato.

Seksjon fiskehelse og fiskevelferd er enig i regionens vurdering, og ber om at vedlagte endringsforskrift om opphevelse av vernesonen fastsettes.

Restriksjonssoneforskriften skal i tråd med forskriftens § 18 andre ledd, oppheves automatisk to år etter fastsettelse av endringsforskrift som opphever vernesonene i samsvar med forskriftens § 13. Restriksjonssoneforskriften vil derfor oppheves automatisk 5. juni 2026.

Formål:

Formålet med forskrift om restriksjonssone er å hindre videre spredning av ILA. Formålet med foreslåtte endring av forskriften er å oppheve vernesonene nå som kravene for sykdomsbekjempelse er oppfylt. Området går nå over i neste fase med overvåking av ILA.

Høring:

Opphevelsen av vernesonene skjer i tråd med anvisning i forskriften og trenger ikke særlig høring, se forskriftens § 13.

Tilråding:

Basert på vurderingene ovenfor, tilrår seksjon fiskehelse og fiskevelferd at vedlagte forskrift om endring av forskrift om restriksjonssone for å forebygge, begrense og bekjempe infeksjons lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Stavanger, Tysvær, Suldal og Hjelmeland kommuner, Rogaland, fastsettes.

Vedlegg:

Forskrift om endring av forskrift 3. april 2023 nr. 479 om restriksjonssone for å forebygge, begrense og bekjempe infeksjons lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Stavanger, Tysvær, Suldal og Hjelmeland kommuner, Rogaland

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet, hovedkontoret 5. juni 2024 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 19, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790, delegeringsvedtak 5. mai 2004 og forskrift 6. april 2022 nr. 632 som utfyller dyrehelseforskriften med bestemmelser om melding, rapportering overvåking, utryddelsesprogram og sykdomsfri status for bestemte dyresykdommer (dyrehelseovervåkningsforskriften) § 3, jf. forordning (EU) 2020/689 art. 58.

|

I forskrift 3. april 2023 nr. 479 om restriksjonssone for å forebygge, begrense og bekjempe infeksjons lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Stavanger, Tysvær, Suldal og Hjelmeland kommuner, Rogaland, gjøres følgende endringer.

Tittel på forskriften skal *endret* lyde: «*Forskrift om restriksjonssone for å forebygge, begrense og bekjempe infeksjons lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Stavanger, Tysvær og Suldal kommuner, Rogaland*»

§ 2 skal *endret* lyde:

Forskriften gjelder opprettelse av restriksjonssone bestående av vernesone og overvåkningssone i Stavanger, Tysvær, Suldal og Hjelmeland kommuner, Rogaland fylke.

Vernesonen omkring lokalitetene 14495 Nordeimsøyna og 30036 Jørstadsjøra i Stavanger kommune oppheves 5. juni 2024. Området som omfatter vernesonene vil fra 5. juni 2024 utgjøre ny overvåkingssone.

Overvåkingssonen omfatter lokalitetene 11913 Kjeahola, 14495 Nordeimsøyna, 19355 Låva, 21415 Dyrholmen, 30036 Jørstadsjøra og 40037 Smedholmen og avgrenses:

- *Nord i Nedstrandsfjorden fra Knutsneset (5,728732; 59,316312) i rett linje mot sørvest til et punkt i fjorden øst for Langøya (5,721838; 59,296641); videre sør til et punkt øst for Ternholmen (5,721262; 59,284662); videre sør til et punkt i fjorden (5,722904; 59,269415); videre i rett linje sørøst til et punkt litt nord for Hestatangene vest på Kyrkjøyna (5,790249; 59,246216)*
- *Fra Tandravoll på Kyrkjøyna (5,814739; 59,245418) i rett linje øst til Aubøneset sør på Aubø (5,840251; 59,245253); videre øst til Skjelsneshammaren sør på Bjergøy (5,866678; 59,247499)*
- *Fra Gullskår sør på Bjergøy (5,880975; 59,253266) i rett linje øst over Ombofjorden til Søllbergsvika vest på Ombo (5,924918; 59,256740)*
- *Fra Garmannsvik øst på Ombo (6,077333; 59,285216) i rett linje nordøst til et punkt nord i Ombofjorden (6,091965; 59,293947); videre til et punkt i Jelsafjorden (6,071403; 59,312416); videre til et punkt øst for Foldøyna (5,996358; 59,341867); videre til et punkt rett nord i vannet utenfor Møllaren på Foldøyna (5,974328; 59,342064); videre til et punkt rett nord i vannet utenfor Nordnesvika på Foldøyna (5,956282; 59,340050); videre i rett linje nordvest til et punkt i fjorden (5,919396; 59,348315); videre til Kuneset ved Nedstrand (5,892069; 59,350754).*

Koordinatene er angitt i desimal grader.

I vedlagte kart er overvåkingssonen merket med gult.

Kapittel II om tiltak i vernesonen oppheves.

§ 10 skal *endret* lyde:

Anlegg med laksefisk i sjø skal minst ha månedlig helsekontroll med prøveuttak egnet til å avdekke eventuell ILA-smitte. Prøveuttak skal skje slik det fremgår av vedlegg 2 til forskriften.

§ 13 skal *endret* lyde:

Etter at all laksefisk fra anleggene i vernesonen er slaktet ut, anlegg og utstyr forskriftsmessig rengjort og desinfisert, lokalitetene har gjennomført en samordnet brakklegging av vernesonen i minimum to måneder og anlegg der det er påvist ILA er brakklagt i minimum tre måneder, kan Mattilsynet vedta at vernesonen skal oppheves. *Fra samme dato gjøres vernesonen om til ny overvåkingssone. Vernesonen omkring lokalitetene 14495 Nordeimsøyna og 30036 Jørstadskjera i Stavanger kommune er 5. juni 2024 opphevet. Området som var omfattet av vernesonen utgjør fra 5. juni 2024 ny overvåkingssone.*

Vedlegg 1 (kart) til forskriften erstattes av vedlegg 1 til denne forskriften.

Forskriften trer i kraft straks.

Vedlegg 1:

Kart over ILA-restriksjonssone i Stavanger, Tysvær og Suldal kommuner, Rogaland.

